

Domov>Sprožitve sodnega postopka>Pravosodni sistemi na ravni EU in držav članic>Specializirana sodišča v državah članicah

Specializirana sodišča v državah članicah

Na tej strani so navedene informacije o specializiranih sodiščih v bolgarskem pravosodju.

V Republiki Bolgariji ni delovnih, pomorskih, gospodarskih ali podobnih specializiranih sodišč.

Upravna sodišča

Sistem upravnih sodišč je bil v Republiki Bolgariji vzpostavljen leta 2006 s sprejetjem novega zakonika o upravnem postopku. V sistemu upravnega sodstva je organiziranih 28 okrožnih upravnih sodišč in vrhovno upravno sodišče (*Varhoven administrativen sad*).

Upravna sodišča

Upravna sodišča so pristojna za obravnavo vseh tožb, s katerimi se zahteva:

- izdaja, sprememba, razveljavitev ali razglasitev ničnosti upravnih aktov;
- razglasitev ničnosti sporazumov, sklenjenih na podlagi zakonika o upravnem postopku;
- pravno sredstvo zoper nerazumna dejanja ali opustitve upravnih organov;
- pravno sredstvo zoper nezakonito izvršbo;
- odškodnina za škodo zaradi kakršnega koli nezakonitega akta, dejanja ali opustitve s strani upravnih organov in uradnikov;
- odškodnina za škodo, ki izhaja iz izvršbe;
- razglasitev ničnosti ali razveljavitev upravnih sodnih odločb;
- izpodbijanje verodostojnosti upravnih aktov na podlagi zakonika o upravnem postopku.

Vsakdo lahko vloži tožbo za ugotovitev obstoja upravne pravice ali pravnega razmerja, če ima procesno upravičenje in nima na voljo drugega pravnega sredstva.

Zadeve, v katerih se izpodbijajo posamezni upravni akti, obravnavajo upravna sodišča, ki so krajevno pristojna glede na sedež regionalnega urada organa, ki je izdal izpodbijani akt, če je tudi stalno/trenutno prebivališče vložnika ali njegov sedež na območju takega regionalnega urada. Take zadeve pa obravnava upravno sodišče, ki je krajevno pristojno glede na sedež organa, ki je izdal izpodbijani posamezni upravni akt, če:

je izpodbijani akt naslovljen na več naslovnikov, ki nimajo svojega stalnega ali trenutnega prebivališča na območju regionalnega urada organa izdajatelja; organ, ki je izdal izpodbijani akt, nima regionalnega urada.

Zadeve, ki se nanašajo na izpodbijanje splošnih upravnih aktov, obravnava upravno sodišče, ki je krajevno pristojno glede na sedež organa, ki je izdal izpodbijani akt. Če ima organ, ki je izdal izpodbijani upravni akt, sedež v drugi državi, obravnava zadeve Upravno sodišče v Sofiji (*Administrativen sad – grad Sofia*).

Sodišče, ki je pristojno glede na vložnikov naslov ali sedež, obravnava tudi odškodninske tožbe, če so te pridružene sporu iz odstavkov 1–4.

Če pristojno sodišče zadeve ne more obravnavati, vrhovno upravno sodišče odredi, naj se zadeva prenese na drugo upravno sodišče iste stopnje.

Upravni akti, ki se neposredno nanašajo na izvajanje bolgarske zunanje, obrambne in varnostne politike, niso predmet sodnega nadzora, razen če zakon določa drugače.

Vrhovno upravno sodišče

Vrhovno upravno sodišče je pristojno v naslednjih primerih:

- če se izpodbijajo podzakonski predpisi, razen tistih, ki jih izdajo občinski sveti;
- če se izpodbijajo akti sveta ministrov, predsednika vlade, podpredsednikov vlade in ministrov;
- če se izpodbijajo odločbe vrhovnega sodnega sveta (*Viši sadeben svet*);
- če se izpodbijajo akti bolgarske nacionalne banke in njenih organov;
- če gre za kasacijsko pritožbo in procesni ugovor zoper sodbo sodišča prve stopnje;
- če gre za procesni ugovor stranke zoper sodbe in sklepe;
- če se predlaga razveljavitev pravnomočnih sodnih odločb v upravnih zadevah;
- če se izpodbijajo drugi akti, opredeljeni v zakonu.

Vrhovno upravno sodišče je razdeljeno na posamezne oddelke, znotraj katerih delujejo senati. Oddelke vodi predsednik (ali namestnik predsednika), ki lahko tudi predseduje senatom sodnikov v zadevnih oddelkih.

Druga specializirana sodišča

Vojaška sodišča

Zgodovina vojaških sodišč se je začela 1. julija 1879. Leta 1956 so bila vojaška sodišča prestrukturirana glede na lokacije vojaških korpusov v mestih Sofija, Plovdiv, Sliven, Varna in Pleven. (Ta struktura vojaških sodišč se je ohranila do danes).

Vojaška sodišča (*Voenen sad*)

Vojaška sodišča kot sodišče prve stopnje obravnavajo kazenske zadeve v zvezi s kaznivimi dejanji, ki jih stori aktivno vojaško osebje in generali ter častniki, podčastniki in navadni člani drugih ministrstev in agencij, civilno osebje ministrstva za obrambo, bolgarske vojske, enot, ki poročajo ministru za obrambo, nacionalne varnostne službe in nacionalne obveščevalne službe. Pritožbeno vojaško sodišče (*Voenna-apelativen sad*) je sodišče druge stopnje v navedenih zadevah. Zakonik o kazenskem postopku opredeljuje pristojnost vojaških sodišč. Ta sodišča imajo enak status kot okrožna sodišča. **Pritožbeno vojaško sodišče** (eno samo) obravnava pritožbe (tudi procesne ugovore) zoper odločbe vseh vojaških sodišč v Bolgariji.

Specializirano kazensko sodišče (*Specializiran nakazatelen sad*)

Specializirano kazensko sodišče je bilo ustanovljeno na podlagi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravosodnem sistemu (ki je bil objavljen v uradnem listu št. 1 iz leta 2011). V Republiki Bolgariji obstaja samo eno specializirano kazensko sodišče (s sedežem v Sofiji) in ima status okrožnega sodišča. Njegovo pristojnost določa zakon. (Člen 411a zakonika o kazenskem postopku vključuje izčrpen seznam kaznivih dejanj, za obravnavo katerih je pristojno specializirano kazensko sodišče in katerih storilci ali naročniki so večinoma hudodelske združbe.)

Specializirano kazensko sodišče sestavljajo sodniki, ki jih vodi predsednik.

Pritožbeno specializirano kazensko sodišče (*Apelativen specializiran nakazatelen sad*) obravnava pritožbe (vključno s procesnimi ugovori) zoper odločbe specializiranega kazenskega sodišča. Sedež ima v Sofiji.

Pritožbeno specializirano kazensko sodišče sestavljajo sodniki, ki jih vodi predsednik. **Vrhovno kasacijsko sodišče** (*Varhoven kasatsionen sad*) je najvišje kazensko sodišče, ki obravnava odločbe pritožbenega specializiranega kazenskega sodišča.

Arbitražno sodišče bolgarske gospodarske zbornice

Arbitražno sodišče bolgarske gospodarske zbornice obravnava civilne spore, vključno s tistimi, ki se nanašajo na zapolnjevanje vrzeli v pogodbah ali spremembo določb pogodb, da se te uskladijo s spremenjenimi okoliščinami, ne glede na to, ali je stalno prebivališče ene ali obeh strank v Republiki Bolgariji ali ne.

Utrdilo je svoj položaj v Bolgariji kot vodilna ustanova za arbitražo in uživa zaupanje javnosti zaradi svojega izredno strokovnega dela pri reševanju pravnih sporov. Vsako leto odloči v 250 do 300 mednarodnih in notranjih sporih: 82 % notranjih sporov je rešenih v devetih mesecih, 66 % mednarodnih sporov pa v 12 mesecih.

Poleg tega si [arbitražno sodišče](#) dejavno prizadeva za izboljšanje zakonodaje na področju arbitraže. Sporov, ki se nanašajo na stvarne pravice glede nepremičnin, preživninske zahtevke in pravice iz delovnega razmerja, ter sporov glede moralnih pravic ali družinskega prava ni mogoče predložiti v postopek arbitraže.

Pravna zbirka podatkov

Spletišče sodišč

Vsa bolgarska sodišča imajo svoja spletišča, kjer so navedene informacije o strukturi in dejavnostih sodišča, vključno s tekočimi in končanimi zadevami ter drugimi uporabnimi informacijami, ki so na voljo javnosti.

Spletišče [vrhovnega sodnega sveta](#) vsebuje podroben seznam sodišč v Bolgariji, vključno z njihovimi naslovi in spletišči (na voljo le v bolgarščini).

Sodne odločbe se po razglasitvi objavijo na spletišču sodišča, ki jih je izdalo, v skladu z zahtevami iz [zakona o varstvu osebnih podatkov](#) in [zakona o varstvu zaupnih informacij](#).

Sodne odločbe v zadevah, ki se nanašajo na civilni status ali zdravstveno stanje oseb, se objavijo brez obrazložitve.

Več informacij je na voljo na naslednjih spletiščih:

[vrhovno upravno sodišče](#)

[vojaško sodišče \(Voenen sad\)](#)

[arbitražno sodišče](#) bolgarske gospodarske zbornice

[mednarodno arbitražno sodišče](#)

Zadnja posodobitev: 20/05/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.